

Шемигон А.О.

Науковий керівник: старший викладач кафедри філософії і ППП

Ткаченко І.В.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПЕРЕКОНАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ

Формування студента як особистості полягає у накопиченні певних якостей, від яких залежить його поведінка і взаємодія із навколишнім середовищем та іншими людьми. У сформованих в Україні умовах соціальної та економічної кризи, все більше проявляється тенденція деградації суспільства, втрати почуття національної самосвідомості, байдужості до культурних і духовних цінностей. Переконавання забезпечує вирішення головного завдання виховання, тобто формування у студентів високих громадянських і політичних якостей, патріотизму і толерантного ставлення до представників інших культур і народів. Саме йому належить визначальна роль у формуванні таких найважливіших якостей, як науковий світогляд, свідомість, воля, совість і моральна чистота. Тому вивчення психологічного аспекту використання методу переконання в навчально-виховному процесі вищої школи є актуальною педагогічною проблемою [5].

В цілому ряді публікацій, присвячених аналізу навчально-виховного процесу у вищій школі, розглядаються питання, безпосередньо пов'язані з використанням методу переконань. У психолого-педагогічній літературі широко представлені результати теоретичного аналізу поняття «переконання» (Н.А. Менчинська, Н.Г. Огурцов, Е.І. Моносзон, І.В. Сисоєнко). У ряді фундаментальних публікацій, що вийшли під редакцією І.Я. Лернера, Е.І. Моносзон, Р.М. Рогового представлений глибокий теоретичний аналіз і узагальнення матеріалу в галузі формування наукового світогляду і переконань учнів. Застосування методу переконання у навчально-виховному процесі розглядали в своїх роботах Н.І. Болдирєв, Т.Є. Коннікова,

В.М. Коротов, І.Ф. Харламов, Б.Т. Лихачов та ін. У працях цих авторів розкривається сутність переконання і його місце в процесі виховання, основні форми і методи переконання, умови ефективного використання даного методу у ході навчально-виховного процесу [3].

Проблема ефективності використання методу переконання у навчально-виховному процесі вищої школи заслуговує більш детального розгляду в контексті психолого-педагогічних і методичних проблем організації навчально-виховного процесу.

До основних методів впливу на особистість студента відносяться переконання, навчання, стимулювання, контроль та оцінка, вправа і привчання. Завдання викладача – обрати найбільш логічні і ефективні методи для практичного використання [2].

Особлива цінність і дієвість належить методу переконання. Переконання – це метод виховання, який представляє собою вплив педагога на раціональну сферу свідомості студентів з метою формування у них певних поглядів, моральних цінностей, принципів і критеріїв поведінки, що є для них керівництвом у практичній діяльності. Апелюючи до розуму, логіці, досвіду і почуттям студента метод переконання забезпечує добровільне прийняття навіюваних йому ідей, самостійне їх осмислення і перетворення в мотиви, принципи поведінки і в подальшому професійній діяльності. Тому переконання є найкращим в психолого-педагогічному плані методом виховання [4].

Метод переконання передбачає використання двох основних, нерозривно пов'язаних засобів:

- переконання словом (роз'яснення, доказ, спростування);
- переконання справою (на особистому досвіді студента, на досвіді інших людей).

Ефективність і дієвість методу переконання залежить від цілого ряду умов, які полегшують процес перетворення отриманих знань, теоретичних положень і ідей в особисті переконання студентів, а саме:

- зацікавленості студента в переконанні;
- правильній подачі фактичної і цифрової інформації;
- використанні практичних прикладів з життя;
- переконаності самого викладача в правильності своїх ідей.

Для досягнення максимального ефекту від використання методу переконання в організації навчально-виховного процесу вищої школи необхідно дотримуватися таких основних принципів здійснення переконливого впливу на студента:

- принцип повторення;
- принцип досягнення первинності впливу;
- принцип забезпечення довіри до джерела інформації;
- принцип активізації психічних процесів сприйняття студентом змісту інформації [1].

Для реалізації зазначених принципів здійснення переконливого впливу на студента викладач повинен дотримуватися наступних вимог:

- логічна подача інформаційних матеріалів;
- конкретика в змісті інформаційного повідомлення;
- чітка організація та розробка навчального плану;
- врахування інтересів і потреб студента;
- динамічне виклад матеріалу;
- залучення студента в спільну роботу з викладачем;
- врахування національних традицій при проведенні занять.

У процесі дослідження ефективності використання методу переконання в організації навчально-виховного процесу університету були проаналізовані існуючі методи впливу на особистість, розкрито сутність і особливості використання методу переконання студентів при організації навчально-виховного процесу. У ході дослідження виокремлено основні принципи і вимоги до застосування методу переконання із метою підвищення ефективності його використання при організації викладачем навчально-виховного процесу у вищій школі.

Література

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006.
2. Вузовское обучение: проблемы активизации / Б.В. Боонь, С.И. Сокорева, Л.А. Шеметков, И.Ф. Харламов; Под ред. Б.В. Боконя, И.Ф. Харламова. – Мн.: Университетское, 1989.
3. Дьяченко М.И. Кандыбович Л.А. Психология высшей школы. – 2-е издание. – Минск: БГУ, 1981. – 383 с.
4. Коваленко Е.Э. Дидактические основы профессионально-методической подготовки преподавателей специальных дисциплин: дис. доктора пед. наук: 13.00.04 / Елена Эдуардовна Коваленко. – Х., 1999.
5. Левитес Д.Г. Автодидактика. Теория и практика конструирования собственных технологий обучения / Д.Г. Левитас. – М.: Изд-во Московского психолого-социального ин-та; Воронеж: НПО «МОДЭК», 2003. – 320с.

Щербань Д.С.

Науковий керівник: доцент кафедри філософії і ППП

Чепурна В.О.

ПРОБЛЕМА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ТРИВОЖНОСТІ ЯК ФАКТОРУ СТРАХУ ПУБЛІЧНИХ ВИСТУПІВ

Кожному студенту рано чи пізно доводиться виступати публічно. Навіть якщо якомусь щасливчику вдалося уникнути виступів на семінарах і конференціях, від захисту диплома він нікуди не дінеться. Дехто, може, навіть звик до подібних виступів, людина щоразу відчуває хвилювання. Чого ж ми боїмося? Чому кожен раз, коли доводиться виступати перед аудиторією, тремтять коліна? Чому ця проблема досі не вирішена і залишається актуальною і в наш час?